

ת"פ 28982/06/18 - מדינת ישראל נגד י' ע' כ', עדן-ליאת רפאלי - הסתיים

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 28982-06-18 מדינת ישראל נ' כ' ואח'

בפני
בעניין: כבוד השופט דוד שאול גבאי ריכטר
מדינת ישראל

המאשימה ע"י תביעות ירושלים
נגד

1. י' ע' כ' ע"י ב"כ עו"ד יפתח לנדאו
2. עדן-ליאת רפאלי - הסתיים

הנאשמים

גזר דין נאשם 1 - תוך ביטול הרשעה

כתב האישום המתקן

נגד הנאשם הוגש כתב אישום, שתוקן בעובדותיו, המייחס לו עבירה של תקיפה סתם נגד בת זוגו לשעבר, לפי סעיף 382(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מעובדותיו עולה, כי מדובר בבני זוג שנפרדו ולהם ילד משותף. במהלך 22.5.2017 הגיע הנאשם ברכבו עם ילדם המשותף של בני הזוג על-מנת להחזירו לנאשמת על-פי דרישתה. כשעלה הנאשם עם הילד בחדר המדרגות לכיוון בית הנאשמת, יצאה זו מביתה ותקפה אותו בכך שהשליכה לעברו פח אשפה. בהמשך התקרבה אליו הנאשמת והחלה להתעמת אתו. בשלב זה תקף הנאשם את הנאשמת בכך שקרע את השרשרת שענדה לצווארה וחטפה. בהמשך כשביקשה הנאשמת את השרשרת חזרה, וכאשר התעמתה שוב עם הנאשם, הדף אותה הנאשם ודחף אותה עד שנפלה לרצפה. בהמשך התרוממה הנאשמת והתקדמה לעברו של הנאשם כשהוא מנסה להודפה בידיו בעודו נכנס לרכבו. הנאשמת נכנסה לרכב והתיישבה מאחורי הנאשם. בהמשך לאותן נסיבות כשהנאשם נהג ברכב, החלה הנאשמת להכותו ולכסות את עיניו. באותו מעמד שברה את קודן הרכב ואת תא האחסון הסמוך לבלם היד.

מהלך הדין

הנאשם היה עצור במסגרת הליך החקירה למשך 6 ימים מעצר ממש.

במסגרת ההליכים המקדמיים בתיק זה, ובעקבות הערות חברתי, כב' השופטת הבכירה שרון לארי בבלי, הודיעה המאשימה על מחיקת כתב האישום נגד הנאשמת. כתב האישום נותר על כנו, ותוקן מעט ברמה העובדתית אך לא ביחס לסעיף האישום. הנאשם נשלח לתסקיר ולמעשה, מוקד המחלוקת בין הצדדים נוגע לביטול הרשעתו.

עמוד 1

תסקירי שירות המבחן והשתלשלות הדין

בעניינו של הנאשם הוגשו שלושה תסקירים.

מהתסקיר שהוגש בחודש אוקטובר 2019 עולה, כי מדובר באדם כבן 44, רווק ואב לשני ילדים, אחד מהם בנו המשותף עם הנאשמת. שירות המבחן גולל את קורות חייו מהן עולה, כי הנאשם גדל בסביבה חיונית ותומכת ובמשפחה מלוכדת. הוא השלישי מבין חמישה אחאים. הוא סיים 12 שנות לימוד בבית ספר מקצועי והוא בעל תעודת מקצוע בתחום המכונאות. הוא שירת שירות צבאי מלא בחיל הנדסה וחווה את שירותו באופן חיובי. במהלך שירותו הצבאי הכיר הנאשם את הנאשמת, ולאורך שנים התאפיינה מערכת היחסים ביניהם בחוסר יציבות. הנאשמת היא כאמור, אם בנו הבכור. לאחר שהשניים נפרדו, היה הנאשם במערכת יחסים נוספת, שממנה נולד לו בן נוסף. גם מבת זוגו הנוספת נפרד, ויש לו טענות כלפי שתי בנות זוגו לשעבר. לטענתו, רציפות ואיכות קשריו עם שני בנים, בגילאים 10 ו-9, נתון לשליטתן של נשותיו לשעבר והוא חש תסכול בהקשר זה. בשל נסיבותיו, חש הנאשם פגוע בתחושת העצמאות שלו, וחש תלות בנשותיו לשעבר. הנאשם משלם את מזונות ילדיו ועובד כנהג ב"אגד". לנאשם אין עבר פלילי. הנאשם תיאר את האירוע, ובעיקר את תוקפנותה של הנאשמת כלפיו, אותה ניסה להדוף. שירות המבחן סבר, כי הנאשם נוקט עמדה קורבנית, ומתקשה לרדת לעומק מניעיו והתנהלותו בהקשר למעשה המיוחס לו. הנאשמת סירבה להגיע למשרדי שירות המבחן ואולם שוחחה עם שירות המבחן בטלפון. היא תיארה כי מערכת היחסים ביניהם הייתה רוויית מתחים, וכי האירוע נשוא כתב האישום הוא אירוע אלימות יחיד.

שירות המבחן התרשם, כי לצד יכולות לתפקוד תקין לאורך השנים, חייו של הנאשם התאפיינו בחוסר יציבות, בעיקר במישור הבינאישי, וחוסר יכולת ליטול אחריות על בחירות שבחר לאורך חייו. שירות המבחן עמד על המשך המתיחות בין הנאשם לנאשמת, כגורם שיש בו סיכון. כן התרשם, כי לנאשם קושי ביכולתו לשלוט בכעסים. לנוכח היעדר נטילת אחריות וחוסר תובנה בהקשר הטיפולי, ובהיעדר הצגת מסמכים בדבר נזק קונקרטי כתוצאה מן ההרשעה, סבר שירות המבחן שאין מקום לבוא בהמלצה טיפולית לרבות לגבי ביטול ההרשעה, והמליץ על הטלת מאסר על-תנאי וקנס.

נוכח התסקיר, עתרה המאשימה להטלת מאסר על-תנאי, קנס והתחייבות תוך הותרת ההרשעה על כנה. הסניגור סבר שיש לסיים את ההליכים תוך ביטול ההרשעה, בהדגישו את האלימות והאגרסיביות שנקטה הנאשמת כלפי הנאשם, והעובדה שכתב האישום נגדה נמחק, בעוד נותר על כנו ביחס לנאשם. הנאשם תיאר לפניו את שגרת חייו ואת האירוע כפי שחווה אותו. הנאשם תיאר את דאגתו לילדיו ואת העובדה שעומל קשה לפרנסם על-פי מיטב יכולתו. לאחר ששמעתי את הדברים, הוריתי לשירות המבחן לערוך תסקיר משלים במסגרתו ייבחן שילובו של הנאשם בטיפול.

באותו מעמד, הוגש לי מכתב מ"אגד", המאשר את עבודתו של הנאשם במקום זה מאז שנת 2015, כשנרשם ע"י מנהל הסניף, כי אם ימצא הנאשם מורשע, "הדבר יכול לפגוע בהמשך העסקתו".

בתסקיר שהוגש בחודש ינואר 2020, ביקש שירות המבחן דחייה כדי לשלב את הנאשם בטיפול, בקשה לה נעתרתי.

בתסקיר שהוגש בחודש מאי 2020 ציין שירות המבחן, כי הגם שהנאשם ביטא רצון פורמאלי להשתלב בטיפול, בפועל

המשיך בחוסר נטילת האחריות למעשיו. הנאשם הביע רצון לשוב ולחיות עם הנאשמת, וזו אכן אישרה את הדברים אך עמדתה שונה מעמדתו. עם זאת טענה הנאשמת, כי חל שינוי מסוים לטובה בהתנהלות הנאשם, ולטעמה עבר תהליך חיובי. כמו כן ציינה את הקשר החיובי יותר כיום בינו לבין בנם המשותף. הנאשם הופנה לטיפול קבוצתי, אך לא נמצא מתאים ע"י מנחי הקבוצה, נוכח עמדותיו, הואיל והתרשמו כי הנאשם נטוע בגישתו כי האירוע הוא תוצאה של אלימות הדדית, תוך שהתקשה לבחון את חלקו באירוע. הנאשם הופנה לקבוצה נוספת, אך שירות המבחן לא השלים את ההפניה לנוכח עמדתו של הנאשם לגבי האירוע. השירות סבר כי לנאשם אין תובנה או מוטיבציה ברמה הנדרשת להשתלב בטיפול משמעותי. אשר לביטול ההרשעה, ציין שירות המבחן שהיות ומקום התעסוקה בו שומר הנאשם על יציבות הוא גורם היציבות המשמעותי בחייו ברמה האישית והכלכלית, מוטב לשקול את ביטול הרשעתו. השירות סבר שיש להטיל על הנאשם של"ץ בהיקף 140 שעות והתחייבות.

הצדדים שבו והשלימו טיעוניהם לעונש וחזרו על עמדותיהם ביתר שאת, בעיקר לעניין הותרת ההרשעה על כנה או ביטולה, כל צד לשיטתו.

יצוין, כי המכתב מ"אגד" הוגש בעת הטיעונים לעונש, ואולם הדיון נדחה לצורך השלמת הטיעונים, והמאשימה לא ביקשה את הבאת עורך המכתב, בקשה שעלתה בהשלמת הטיעונים לעונש היום. הסניגור סבר שיש לסיים את ההליך בשל עיניו הדין שנגרם לנאשם בנסיבות העניין ולכן ביקש שלא לדחות את הדיון.

קביעת מתחם הענישה

הערך המוגן - הנאשם פגע בערך המוגן של כבוד האדם שלום גופו ושלווה נפשו. עם זאת, בנסיבות בהן התנהגותה של הנאשמת בתיק זה ניתנת להגדרה כקנטור משמעותי ומתמשך מבלי שחדלה ממעשיה, למרות הנאשם כבר ביקש להתרחק מהמקום, מידת הפגיעה בערך המוגן נמוכה.

אשר לנסיבות ביצוע העבירה - אין מדובר בעבירה מתוכננת אלא בהתנהגות תגובתית בעיקרה. הנאשם חזר לבית הנאשמת עם בנם, על-פי דרישתה. או אז השליכה לעברו הנאשמת פח ואף התקרבה אליו והתעמתה עמו, ואז משך הנאשם את השרשרת מצווארה וקרע אותה. הנאשמת שבה והתעמתה עמו ואז נהדפה על-ידו ונפלה כתוצאה מכך. אם לא די בכך, הנאשמת רדפה אחרי הנאשם למכוניתו, נכנסה אליה ופגעה בנאשם בעודו נוהג, תוך גרימת נזק לרכוש. כל זאת מעובדות כתב האישום. יוצא, אפוא, כי הנאשם לא יזם את ההתלקחות, ניסה לנתק מגע, אך הנאשמת התמידה בחתירה למגע עמו. בהחלט ניתן לומר שמעשיו מתקרבים להגנה עצמית ובכל מקרה, הם בהחלט מעשים בעלי אופי תגובתי, גם אם ישנה חוסר מדתיות מסוימת בתגובתו. לכן, מידת אחריותו הפלילית בנסיבות העניין מופחתת. לנאשמת לא נגרם נזק משמעותי, ואילו היא גרמה נזק לרכושו של הנאשם.

אשר למדיניות הענישה הנוהגת - בעבירות מסוג זה, בהחלט ניתן למצוא תיקים המסתיימים באי-הרשעה, ובשל"ץ או לחלופין, בהרשעה, של"ץ מאסר מותנה ולעתים עבודות שירות. בהקשר זה ראו רע"פ 6466/17 **פלוני** נ' **מ"י** (מיום 18.9.2017) שם נקבע לגבי אירוע של תקיפת בת זוג במכות, מתחם שבין מאסר על-תנאי ועד מס' חודשי מאסר. שם הנסיבות היו חמורות יותר והתיק הסתיים במאסר לגבי מכלול אירועים. בע"פ 11194-01-16 **מ"י** נ' **פלוני** (מיום 6.12.2016) נדון מקרה חמור יותר של שלושה מקרי תקיפה חבלנית של בת-זוג. שם אישר בית המשפט המחוזי מתחם

שבין של"ץ נרחב במקרים חריגים, בדרך כלל עבודות שירות, ועד 15 חודשי מאסר בנסיבות חמורות לאין ערוך ממקורו. התיק שם הסתיים בהרשעה, של"ץ, מאסר על תנאי ופיצוי.

מתחם הענישה - לכן, המתחם שהציעה המאשימה מידתי בנסיבות העניין ואני מאמצו - מאסר על תנאי, לרבות אפשרות של"ץ, ועד למספר חודשי מאסר בעבודות שירות, קנס ופיצוי.

אשר לנסיבות שאין קשורות לביצוע העבירה - מדובר בנאשם ללא עבר פלילי, ששירת שירות צבאי מלא, וכיום עובד מזה כחמש שנים כנהג תחבורה ציבורית. הוצג מכתב הקובע, כי אם יורשע בדין, הדבר עלול לפגוע בהמשך העסקתו. כפי שעולה גם מהתסקיר, לצד מוקדי חוסר יציבות רבים בחייו, דווקא עבודתו מהווה עבורו עוגן משמעותי, שמאפשר לו לפרנס את ילדיו ואת עצמו. לא הייתה מחלוקת כי הנאשם נוטל חלק כלכלי פעיל בגידול שני בנים, הגם שהקשר עם בנות זוגו לשעבר, עדיין מורכב. אשר לנטילת האחריות - אינני מבין את עמדת שירות המבחן באשר לנקודה זו. כאשר גם על-פי כתב האישום, האירוע הוא חריג במידת הקנטור וההתגרות מצד הנאשמת בנאשם, כיצד ניתן לצפות, כי אדם יטול אחריות למעשים, שעה שהוא חש מאוים, ולשיטתו הוא פועל להגנתו העצמית? נכון הוא, שהנאשם פעל בכוח מעבר לנדרש, ולכן, הייתה הסכמה כי אין מדובר בהגנה עצמית, שאחרת סביר להניח שהתיק נגדו היה נסגר. ואולם, שירות המבחן לא נתן משקל מספיק לנסיבות האירוע, והגיע למסקנה, שלטעמי, אינה מתיישבת עם נסיבות המקרה. מסכים אני עם שירות המבחן, כי הנאשם מתקשה לקחת אחריות על התנהגותו לאורך חייו, והדבר נוגע בעיקר לטענותיו כלפי בנות זוגו לשעבר ביחס להולדת ילדיו. שהרי לכל ידוע, ש"נדרשים שניים לטנגו", ולכן טרוניותיו של הנאשם אינן במקומן בהקשר זה. עם זאת, נדמה, כי גם לשיטת שירות המבחן, הנאשם עושה מאמצים מהותיים לכלכל את ילדיו ולדאוג להם, למרות הנסיבות הלא-פשוטות של חייו. לכן, עצם הודאתו של הנאשם במיוחד לו היא צעד משמעותי שיש לראות בראי מכלול הנסיבות. מעבר לאמור, הנאשם היה מוכן ללכת לטיפול, ואולם הדבר נשלל ע"י גורמים טיפוליים, ולא בשל חוסר שיתוף פעולה של הנאשם, הנעוץ בעמדותיו עליהן עמדת.

אשר לביטול ההרשעה - בידוע, נדרשים שני תנאים לביטול של הרשעה. הראשון, טיבו של האירוע ומידת חומרתו. השני, הוכחת נזק קונקרטי מעצם ההרשעה, שהיא ברירת המחדל שעה שנאשם מודה ונוטל אחריות. בענייננו, שני התנאים מתקיימים: **אשר לתנאי הראשון** - המעשה כאמור, אף לשיטת המאשימה, הוא ברף הנמוך לסוג זה של עבירה, בהינתן מידת הקנטור והאלימות שנקטה הנאשמת נגד הנאשם. **אשר לתנאי השני** - הוצג לי מכתב ממעסיקו של הנאשם כאמור, וכן שירות המבחן עצמו עמד על חשיבות ההיבט התעסוקתי בחייו של הנאשם כעוגן משמעותי יחיד בהם. מעבר לכך, אם יאבד הנאשם את עבודתו כנהג רכב ציבורי, יינזקו לא רק הוא, אלא בעיקר ילדיו, שאת מזונותיהם הוא משלם. **שיקול נוסף** שמוביל אותי למסקנה, כי יש לבטל את הרשעת הנאשם, הוא תחושת הצדק והשוויון. אני יוצא מנקודת הנחה, כי בדין נמחק כתב האישום נגד הנאשמת. עם זאת, כעניין שבעובדה, מעשיה נכללים כעובדות מוסכמות בכתב האישום המתוקן שלפניי. לפיכך, עצם הותרת האישום נגד הנאשם על כנו, יוצרת תחושה צורמת של פגיעה בנראותו של הצדק במקרה זה. זוהי סיבה נוספת, לבר-משפטית, מוסרית, שמחייבת לטעמי את המסקנה, שיש לבטל את ההרשעה, כפי שאני קובע.

אשר על כן, הרשעת הנאשם מבוטלת, תוך שקביעת האשמה כי הנאשם ביצע את העבירה תיוותר על כנה.

גזירת הדין

לפיכך, אני מטיל הנאשם את העונשים הבאים:

א. 140 שעות שירות לתועלת הציבור, על-פי תוכנית שיכין שירות המבחן ובפיקוחו. התוכנית תוגש לבית המשפט בתוך 30 יום מהיום. הנאשם הוזהר לשתף פעולה עם שירות המבחן במהלך תקופת השל"ץ, שאם לא כן, ניתן יהיה לדון מחדש, הן בשאלת ההרשעה, והן באפשרות של הטלת ענישה אחרת לרבות מאסר.

ב. התחייבות בסך 2,000 ₪ שלא לעבור את העבירה שביצע הנאשם בתוך שנה מהיום.

יש לשלוח לשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ב סיוון תש"פ, 14 יוני 2020, במעמד הצדדים.